

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА ЗА ПЕРИОД 2021. – 2023. ГОДИНА

1. УВОД

Локални акциони план запошљавања (ЛАПЗ), израђен је на бази Приручника за израду ЛАПЗ-а, а у складу са Националним акционим планом запошљавања (НАПЗ) за период од 2021. до 2023. године (“Службени гласник РС”, број 30/21) и представља документ јавне политике који се доноси ради операционализације и остваривања општег и посебних циљева предвиђених Стратегијом запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године („Службени гласник РС”, број 18/21).

Општи циљ Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године (у даљем тексту: Стратегија) је успостављен стабилан и одрживи раст запослености заснован на знању и достојанственом раду, док су као посебни циљеви утврђени:

- Остварен раст квалитетне запослености кроз међусекторске мере усмерене на унапређење понуде рада и тражње за радом;
- Унапређен положај незапослених лица на тржишту рада;
- Унапређен институционални оквир за политику запошљавања.

Стратегијом је предвиђено доношење два акциона плана ради остваривања циљева и планираних мера. Предвиђено је да се усвоји Акциони план за период од 2021. до 2023. године и Акциони план за период од 2024. до 2026. године.

Привредна кретања

Република Србија је током претходних пет година остварила значајан напредак ка успостављању макроекономске стабилности и одрживог привредног раста. Успешна координација монетарне и фискалне политике,

као и доследно спровођење фискалне консолидације и структурно прилагођавање, повољно су утицали на побољшање пословног и инвестиционог амбијента.

Привредни раст Републике Србије, кључан макроекономски показатељ од ког зависи одрживо повећање животног стандарда становника, у протеклих пет година карактеришу осцилације по годинама. Максимална годишња стопа реалног раста бруто домаћег производа (БДП) од 4,5% достигнута је у 2018. години, док је у 2017. години српска привреда остварила раст од 2,1% пре свега услед лоших временских услова који су ометали производне процесе и негативно утицали на динамику грађевинске активности и пољопривредне производње. Успоравање привредног раста бележи се у 2019. години, тако да је стопа реалног раста БДП износила 4,2%. Најбрже растуће делатности у 2019. години биле су грађевинарство и информисање и комуникације.

Мере фискалне консолидације дефинисане аранжманом са Међународним монетарним фондом (ММФ) успориле су раст учешћа јавног дуга у БДП-у. Тренд смањивања јавног дуга бележи се од 2015. године и актуелан је све до краја 2019. године, а у том периоду јавни дуг је смањен са 71,2% БДП-а у 2015. години на 52,9% БДП-а у 2019. години.

Унапређење макроекономских перформанси Републике Србије, као и опоравак глобалне привреде, утицали су на повећан прилив страних директних инвестиција. Учешће страних директних инвестиција у БДП-у у константном је порасту последњих година и у 2019. години износи 7,8%.

Несумњиво је да су управо стране директне инвестиције у доброј мери утицале на пораст привредне активности, раст запослености и промене у њеној структури у овом периоду. Током времена макроекономска стабилност привреде Републике Србије постигнута је и са аспекта инфлације. Инфлација у Републици Србији је изразито ниска од 2015. године, толико да је у појединим годинама била чак и испод нивоа који је дефинисала Народна банка Србије. Узрочници ниске инфлације су пад домаће тражње и пад цена појединих енергената, као и умерено рестриктивна монетарна политика Народне банке Србије.

Девизни курс динара према еврџу је благо апресирао у периоду 2017-2019. године, што се мери кумулативним јачањем динара од 5%4. Народна банка Србије објашњава овакво кретање домаће валуте бољим макроекономским изгледима и вишим стопама економског раста, као и бржим приливом страних директних инвестиција и куповином дугорочних динарских државних хартија од вредности од стране нерезидената, што је допринело расту девизних резерви.

Највеће смањење реалних зарада у протеклом периоду забележено је у 2015. години што се доводи у везу са мерама фискалне консолидације које су уведене крајем 2014. године. То се манифестовало снажним падом реалних нето зарада од 2,1% у 2015. години. Релаксација мера фискалне консолидације, повећање минималне цене рада (на 155,00 динара нето по радном часу у 2019. години) и укидање плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање за случај незапослености на терет послодавца као мере пореског растеређења нето зараде, довели су до значајног раста нето зарада од 8,3% (466 ЕУР) у 2019. години. Пензије су после укидања Закона о привременом уређивању начина исплате пензија (на снази од октобра 2014. до септембра 2018. године) реално порасле за 3,6% у 2018. односно 2,3% у 2019. години, тако да су износиле просечно 224 ЕУР у 2019. години.

2. АНАЛИЗА ЕКОНОМСКОГ СТАЊА У ЛОКАЛНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

2.1 Анализа зарада локалне заједнице

Кључни показатељи економске ситуације односе се на стање привреде и развијеност округа односно локалне заједнице, кроз тзв. економски агрегат. То је збирни показатељ јер даје заједничку вредност приказану у еврима, која представља резултат економске активности града.

Раст економског агрегата града Крагујевца присутан је током целог периода 2007. и 2008. године, као и од 2010. до 2013. и 2015. до 2019. године.

Табела 1: Преглед економског агрегата града Крагујевца

Година	Укупан број запослених	Просечна бруто зарада (ЕУР)	Економски агрегат	
			Укупно (ЕУР)	Индекс у односу на претходну годину
2006.	49.015	330	16.174.950	109,7
2007.	49.044	417	20.451.348	126,4
2008.	45.265	480	21.727.200	106,2
2009.	41.192	439	18.083.288	83,2
2010.	40.037	471	18.857.427	104,3
2011.	39.497	490	19.353.530	102,6
2012.	40.755	476	19.733.532	102
2013.	43.015	505	21.651.875	109,7
2014.	42.148	476	20.256.180	93,6
2015.	47.087	464	21.848.368	108
2016.	49.708	490	24.356.920	111

2017.	50.541	504	25.472.664	104,5
2018.	51.947	587	30.492.889	119,7
2019.	53.130	667	35.437.710	116,21

Извор: Републички завод за статистику

Просечна бруто зарада у граду Крагујевцу у 2019. години износила је 667 EUR, а у Републици Србији у истом периоду 699 EUR, што значи да просечна бруто зарада у граду чини 95,42% републичког просека.

2.2. Пословно окружење и инвестиције

У периоду од 2010. до 2011. године дошло је до пада броја предузећа у граду, да би од 2011. године овај број био у сталном расту. Интересантно је да је тек у 2015. години присутан пораст броја предузећа у односу на базу 2010. годину, што се може објаснити јењавањем ефеката светске економске кризе у Србији.

Свој максимум број привредних друштава доживљава у 2018. години и износи 2.047 предузеће. У 2019 г. дошло је до пада броја привредних друштава за 203 субјекта.

Графикон 1 – Структура активних ПД по правном статусу

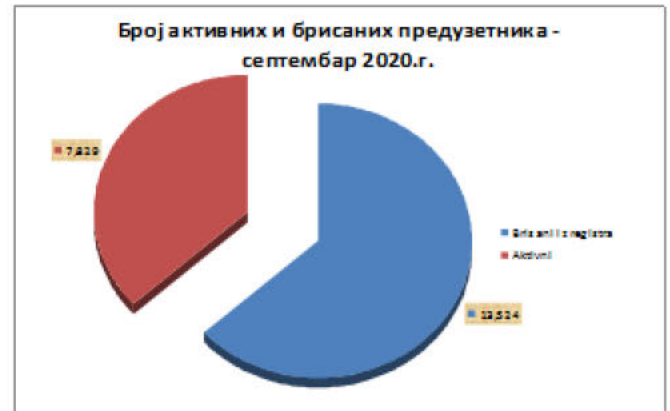
Табела 2: преглед броја активних предузећа и предузетника

Година	Број привредних друштава	Број активних предузетника
2010	1765	6121
2011	1483	5956
2012	1585	5811
2013	1707	5523
2014	1758	5619
2015	1811	5603
2016	1914	6047
2017	1991	6443
2018	2047	7322
2019	1.844	7.540
2020	1.864	7.829

Извор: Агенција за привредне регистре

У периоду од 2011. до 2015. године дошло је до пада броја предузетника у граду, да би од 2016. године овај број био у сталном порасту. Интересантно је да је тек у 2017. години присутан пораст броја предузетника у односу на базу 2010. годину, што се може објаснити јењавањем ефеката светске економске кризе у Србији.

Број привредних предузетника у 2018. години је врло значајан јер је забележен раст за чак 879 привредника. Овај тренд настављен је и током 2019. године где је забележено нових 218 предузетника и 2020.г. када је забележен пораст броја новооснованих предузетничких радњи за 289, што чини укупан збир од 7.829, највише у последњих 11 година.

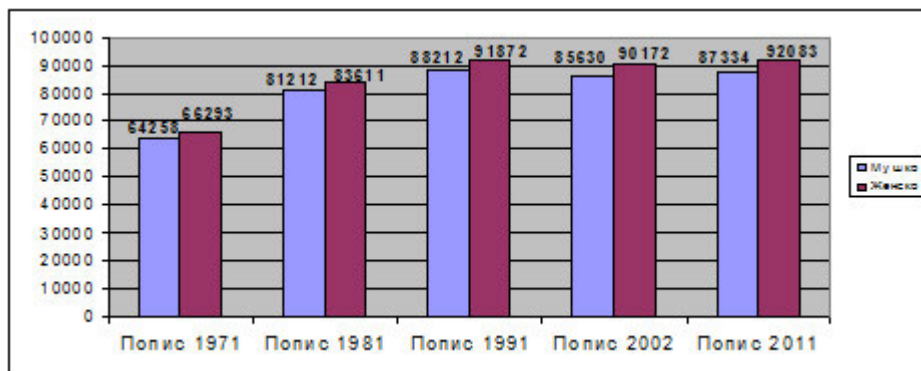

Графикон 2 – Број активних и брисаних предузетника

3. ДЕМОГРАФСKE КАРАКТЕРИСТИКЕ ГРАДА

На основу података који су наведени у четири званична пописа становништва у периоду од 1971. до 2002. године, становништво града Крагујевца је бележило непрекидан пораст све до 1991. године, након чега следи пад броја становника.

На основу резултата пописа из 2011. године, број становника бележи раст по први пут после 1991. године, тако да на територији града Крагујевца има 179.417 становника или 3.615 становника више у односу на попис из 2002. год (више за 2,93%).

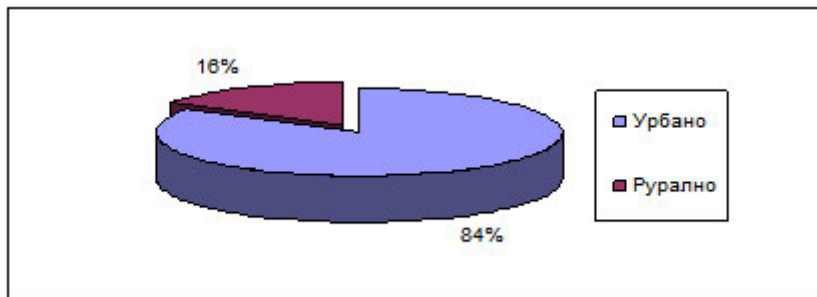
Графикон 3 – Структура становништва према полу

У полној структури становништва, на свим посматраним пописима становништва, може се уочити већа бројност женске популације у односу на мушку. Старосна структура становништва Крагујевца формирана је под директним дејством наталитета, а процес старења је у највећој мери условљен секуларним (укупним) падом наталитета, смртност и миграције.

Табела 3: Старосна структура становништва Крагујевца у периоду 1971-2011.

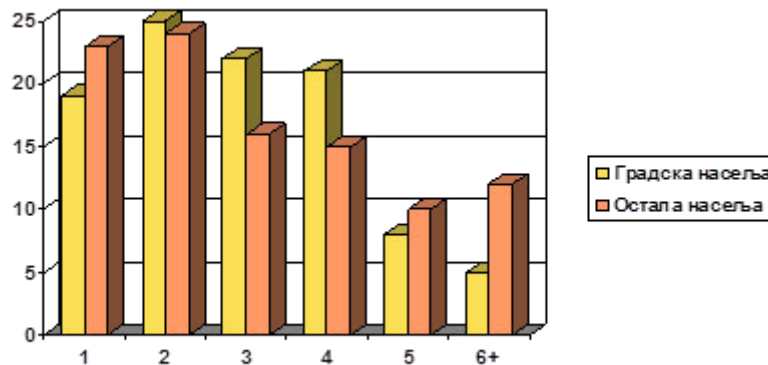
Попис	1971.	1981.	1991.	2002.	2011.
0 – 4	8.726	13.490	11.251	7.473	8.235
5 – 9	8.480	12.115	12.789	8.641	8.705
10 – 14	9.265	10.163	13.682	10.720	8.187
15 – 19	12.279	10.286	12.673	12.573	9.620
20 – 24	12.510	13.855	11.230	13.300	11.501
25 – 29	8.611	17.830	11.860	12.148	12.905
30 – 34	11.170	14.837	14.934	10.746	13.076
35 – 39	12.281	9.374	17.637	11.335	12.224
40 – 44	11.403	11.790	14.798	13.665	11.275
45 – 49	8.987	12.488	9.228	16.845	11.978
50 – 54	4.300	11.286	11.325	14.428	13.942
55 – 64	10.883	12.805	21.910	18.298	29.797
Преко 65	11.225	13.982	16.093	24.591	27.972
Непознато	-	-	674	1.039	-
Укупно:	130.551	164.823	180.084	175.802	179.417

Град Крагујевац су, као и већину градова и општина у Србији, карактерисала миграторна кретања из руралних ка урбанизованим деловима града. Ова појава је условила да приликом званичног пописа 2011. године, 84% односно 150.835 становника, буде сврстано у категорију урбаног а 16%, односно 28.582 становника у категорију руралног.

Графикон 4 – Однос урбаног и руралног становништва

Просечан број чланова домаћинства у Крагујевцу, по попису из 2011. године, износи 2,97 члана. Већи проценат трочланих и четворочланих породица живи у градској средини, 43%, док су на руралном подручју бројнија домаћинства са пет, шест и више чланова, 23%.

Графикон 5 – Домаћинства према броју чланова (у процентима)

4. НЕЗАПОСЛЕНОСТ – АНАЛИЗА ТРЖИШТА РАДА

4.1. Кретање незапослености

Према статистичким билтенима НСЗ у децембру 2020. године стопа незапослености радно способног становништва износила је 12,7% за Крагујевац.

Табела 4: Незапосленост – структура

Година	Укупно	Први пут траже запослење		Без квалификација		Жене		На становника 1000	Стопа незапослености %
		укупно	%	укупно	%	укупно	%		
2013.	21.091	6.562	31,1	5.952	28,2	12221	57,9	118	16,7
2014.	21.339	6.595	30,9	5.958	28,0	12041	56,4	119	16,9
2015.	22.121	6.457	29,2	6.031	27,3	12536	56,7	123	17,5
2016.	22.511	6.179	27,5	6.057	26,9	12618	56,1	125	17,8
2017.	19.900	5.517	27,7	5.447	27,4	11536	58	112	15,8
2018.	17.998	4.878	27,1	4.798	26,6	10.512	58,4	101	14,2
2019.	17.169	6.498	37,8	4.727	27,5	10.443	60,8	96	13,6
2020.	16.083	6.472	40,2	4.557	28,3	9.976	62	90	12,7

Извор: Републички завод за статистику (опитински годишњаци), НСЗ (месечни билтен). По попису 2011. године 179.417 становника, 126.318 од 15-65г.

Табела 5: Старосна и полна структура незапослених лица за период 2014-2020.г.

Године старости		2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
15-19	Укупно	541	513	457	404	387	385	391
	Жене	223	202	184	155	174	179	186
20-24	Укупно	1.921	2007	1.888	1.405	1.226	1.126	1.017
	Жене	1.021	1085	949	708	628	629	582
25-29	Укупно	2.821	2797	2.851	2.307	1.876	1.762	1.628
	Жене	1.780	1750	1.687	1.438	1.141	1.109	1.045
30-34	Укупно	2.529	2613	2.687	2.356	2.007	1.892	1.666
	Жене	1.579	1632	1.637	1.491	1.265	1.259	1.136
35-39	Укупно	2.477	2495	2.587	2.248	1.988	1.853	1.689
	Жене	1.542	1547	1.566	1.433	1.261	1.198	1.100
40-44	Укупно	2.332	2446	2.499	2.243	2.049	1.938	1.768
	Жене	1.418	1504	1.532	1.401	1.292	1.222	1.125
45-49	Укупно	2.383	2465	2.528	2.170	2.015	1.943	1.791
	Жене	1.448	1512	1.563	1.343	1.243	1.249	1.157
50-54	Укупно	2.685	2750	2.734	2.459	2.182	2.032	1.958
	Жене	1.548	1548	1.580	1.514	1.370	1.312	1.287
55-59	Укупно	2.676	2852	2.911	2.836	2.606	2.382	2.172
	Жене	1.336	1492	1.557	1.597	1.517	1.462	1.376
60-65	Укупно	974	1183	1.369	1.472	1.658	1.856	2.003
	Жене	137	264	366	456	621	824	982
УКУПНО	Укупно	21.339	22.121	22.511	19.900	17.994	17.169	16.083
	Жене	12.032	12.536	12.621	11.536	10.512	10.443	9.976

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 6: Структура према дужини чекања на запослење за период 2014-2020.г

Трајање незапослености		2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
До 3 месеца	Укупно	2.266	2.218	2.317	2.002	2.125	2.159	1.787
	Жене	1.075	1.107	1.157	1.021	1.107	1.157	1.060
3-6 месеци	Укупно	1.786	1.492	1.907	1.437	1.478	1.349	1.406
	Жене	917	757	848	768	849	776	759
6-9 месеци	Укупно	1.061	1.399	1.216	936	924	949	878
	Жене	530	686	615	508	501	550	504
9-12 месеци	Укупно	1.288	1.380	1.315	907	898	984	810
	Жене	620	669	689	485	481	569	477
1-2 године	Укупно	3.278	3.466	3.360	2.880	2.122	2.335	2.257
	Жене	1.695	1.825	1.737	1.562	1.191	1.412	1.351
2-3 године	Укупно	2.412	2.249	2.242	1.972	1.645	1.241	1.323
	Жене	1.379	1.230	1.205	1.050	919	781	845
3-5 године	Укупно	3.189	3.319	3.102	2.599	2.203	2.079	1.720
	Жене	1.827	1.905	1.750	1.475	1.200	1.199	1.075
5-8 година	Укупно	2.440	2.473	2.728	2.907	2.406	2.033	1.841
	Жене	1.462	1.516	1.618	1.730	1.393	1.207	1.111
8-10 година	Укупно	821	1.236	1.302	947	1.018	1.078	1.158
	Жене	527	751	801	608	632	652	691
Преко 10 година	Укупно	2.798	2,889	3.022	3.313	3.175	2.962	2.903
	Жене	2.000	2,090	2.201	2.329	2.239	2.140	2.103
УКУПНО	Укупно	21.339	22.121	22.511	19.900	17.994	17.169	16.083
	Жене	12.032	12.536	12.621	11.536	10.512	10.443	9.976

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 7: Квалификациона и полна структура незапослених за период 2014-2020.г.

Степен стручне спреме		2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
I	Укупно	4.400	4.493	4.516	4.123	3.643	3.660	3.592
	Жене	2.416	2.532	2.523	2.301	2.053	2.204	2.185
II	Укупно	1.567	1.539	1.538	1.324	1.155	1.067	965
	Жене	700	674	670	603	522	516	477
III	Укупно	5.278	5.376	5.358	4.705	4.099	3.841	3.528
	Жене	2.650	2.711	2.664	2.465	2.144	2.088	2.003
IV	Укупно	6.350	6.761	6.989	6.159	5.737	5.443	5.037
	Жене	4.106	4.315	4.355	3.940	3.710	3.597	3.377
V	Укупно	474	472	464	375	316	268	243

Степен стручне спреме		2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
	Жене	85	99	97	98	79	79	78
VI-1	Укупно	737	787	757	677	621	571	505
	Жене	453	482	460	433	395	374	344
VI-2	Укупно	387	431	476	388	381	384	371
	Жене	243	279	299	254	264	272	247
VII-1	Укупно	2.124	2.244	2.380	2.124	2.016	1.908	1.823
	Жене	1.367	1.434	1.535	1.430	1.332	1.297	1.255
VII-2	Укупно	18	14	25	19	18	18	12
	Жене	11	8	17	11	12	14	9
VIII	Укупно	4	4	8	6	8	9	7
	Жене	1	2	1	1	1	2	1
УКУПНО	Укупно	21.339	22.121	22.511	19.900	17.994	17.169	16.083
	Жене	12.032	12.536	12.621	11.536	10.512	10.443	9.976

Извор: Национална служба за запошљавање

4.2. Осетљиве (теже) групе незапослених

Програми и мере активне политике запошљавања усмерени ка незапосленим лицима из категорије теже запошљивих, представљају мере којима се подстиче равноправнији положај тих лица на тржишту рада, те теже запошљива лица имају приоритет код укључивања у поједине мере.

Уважавајући смернице и препоруке европске политике запошљавања, показатеље стања и кретања на тржишту рада Републике Србије, текуће реформске процесе и документе, као и резултате претходно спроведених активности и налазе процена, један од приоритета политике запошљавања у 2021. години је подстицање запошљавања и укључивања теже запошљивих лица на тржиште рада и подршка регионалној и локалној политици запошљавања.

Табела 8: ОСИ према стручној спреми за период 2016-2020. године

Стручна спрема	2016.		2017.		2018.		2019.		2020.	
	укупно	жене	укупно	жене	укупно	жене	укупно	жене	укупно	жене
I CCC	399	171	427	195	492	222	456	206	409	205
II CCC	212	89	213	91	260	122	201	87	176	82
III CCC	479	184	464	187	496	199	475	213	409	180
IV CCC	309	159	313	178	291	154	348	198	318	193
V CCC	56	10	54	11	64	11	49	12	36	9
VI-1 CCC	30	16	35	16	33	15	32	17	28	17
VI-2 CCC	6	5	6	6	5	5	8	7	6	5

VII-1 ССС	27	16	30	16	28	12	26	12	22	13
УКУПНО:	1.518	650	1.542	700	1.669	740	1.595	752	1.404	704

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 9: ОСИ према дужини тражења посла за период 2016-2020. године

Дужина тражења посла	2016.		2017.		2018.		2019.		2020.	
	укупно	жене	укупно	жене	укупно	жене	укупно	жене	укупно	жене
до 3 месеца	54	18	59	26	74	35	174	99	111	56
3 до 6 месеци	60	21	54	21	41	14	50	19	46	21
6 до 9 месеци	51	18	47	16	67	27	56	20	30	13
9 до 12 месеци	57	24	46	16	100	36	34	15	28	13
1 до 2 године	186	72	164	63	167	69	150	64	162	77
2 до 3 године	114	49	157	70	144	58	113	58	105	51
3 до 5 година	207	79	196	82	229	87	180	77	172	95
5 до 8 година	225	94	233	104	245	102	237	100	186	80
8 до 10 година	144	66	111	55	149	77	94	51	112	53
преко 10 година	420	209	475	247	453	235	481	245	452	245
УКУПНО:	1.518	650	1.542	700	1.669	740	1.569	748	1.404	704

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела 10 ОСИ према годинама старости за период 2016-2020. година

Године старости	2016.		2017.		2018.		2019.		2020.	
	укупно	жене	укупно	жене	укупно	жене	укупно	жене	укупно	жене
15-19	4	1	3	1	14	7	2	1	4	1
20-24	58	15	60	19	87	29	40	12	27	11
25-29	101	45	96	39	100	45	79	28	59	22
30-34	98	38	107	44	108	51	103	44	84	41
35-39	124	53	127	65	152	76	134	68	110	49
40-44	153	66	152	70	179	76	161	75	150	70
45-49	205	99	208	100	208	115	205	96	179	89
50-54	255	140	235	135	283	146	245	145	238	149
55-59	320	152	342	177	347	158	343	200	270	153
60-65	200	41	212	50	191	37	257	79	283	119
УКУПНО:	1.518	650	1.542	700	1.669	740	1.569	748	1.404	704

Извор: Национална служба за запошљавање

4.3. Вишкови и корисници новчане накнаде

Табела 11 Преглед броја корисника новчане накнаде којима је исплаћена новчана накнада за период 2015-2020. године

Корисници новчане накнаде		година	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Особе са инвалидитетом		Укупно	202	182	114	153	145	113
		Жене	71	77	40	67	63	50
Технолошки вишак	Основно право	Укупно	1.488	1.537	1.296	1.384	1.605	1.034
		Жене	772	827	754	794	848	645
	Настављање исплате	Укупно	93	141	105	88	85	60
		Жене	70	86	67	70	49	48
Стечај	Основно право	Укупно	848	386	281	287	831	185
		Жене	315	189	144	142	291	99
	Настављање исплате	Укупно	173	52	19	22	22	16
		Жене	60	35	13	18	13	15
Остало	Основно право	Укупно	1.842	1.729	1.328	1.372	-	1.421
		Жене	878	876	745	837	-	852
	Настављање исплате	Укупно	119	138	80	76	-	88
		Жене	74	95	55	58	-	69
Укупан број корисника		Укупно	4.194	3.677	3.223	3.046	3.242	2.656
		Жене	1.983	1.916	1.818	1.780	1.904	1.605

Извор: Национална служба за запошљавање

5. СТАЊЕ ОБРАЗОВАЊА – СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Укупан број ученика средњих школа у Крагујевцу за школску 2020/2021. годину је 7.499. Укупан број ученика завршних разреда средњих школа је 1.918.

5.1. Прва техничка школа

У процесу ванредног образовања Прва техничка школа врши преквалификацију и доквалификацију за сва занимања за која је школа верификована на сва четири подручја рада (електротехника, грађевинарство и геодезија, хемија, неметали и графичарство и пољопривреда, производња и прерада хране).

5.2. Средња стручна школа

Средња стручна школа настала је спајањем Политехничке школе у Крагујевцу, институције са богатом традицијом техничког образовања кадрова и Центра за континуирано образовање одраслих, специјализоване организационо-наставне целина за стручно образовање, оспособљавање и обуку одраслих формираног у Другој техничкој школи. Пратећи технолошки развој и потребе индустрије, Средња стручна школа образује ученике трећег

и четвртог степена у подручју рада машинства и обраде метала, саобраћаја, електротехнике, шумарства и обраде дрвета, културе, уметности и јавног информисања, графичарства и дизајна.

5.3. Трговинско-угоститељска школа “Тоза Драговић”

Стручна школа верификована од стране Министарства просвете за образовање редовних и ванредних ученика у три подручја рада: трговина, туризам и угоститељство, личне услуге и текстилство. Образовни профили у трогодишњим занимањима су: трговац, конобар, кувар, посластичар, конфекционар-кројач, женски и мушки фризер; у четворогодишњим занимањима су: туристички, трговински, угоститељски и кулинарски техничар и техничар - моделар одеће и конфекцијски техничар.

5.4. Економска школа – Крагујевац

Економска школа образује ученике у подручју рада економија, право и администрација у следећим образовним профилима: економски техничар, правни техничар, финансијски администратор и два огледна профила банкарски службеник и комерцијалиста.

5.5. Прва крагујевачка гимназија

Прва крагујевачка гимназија, као Школа од посебног интереса за Републику Србију и са традицијом дугом готово два века, образује ученике на следећим смеровима: природно математички смер, друштвено језички смер, одељење обдарених ученика математичке гимназије, одељења обдарених ученика рачунарске гимназије, одељење ученика седмог и осмог разреда обдарених за математику.

5.6. Друга крагујевачка гимназија

Друга крагујевачка гимназија основана је 19. јуна 1990. године. Сва одељења Друге гимназије била су у почетку општег типа. Пратећи савремене трендове, Друга крагујевачка гимназија 2002. године отвара одељење филолошке гимназије за обдарене ученике. Од 2003. године, потреба за праћењем савремених образовних токова утицала је на доношење одлуке да се школа укључи у припремну фазу реформе гимназија, чиме је добила статус огледне школе.

5.7. Медицинска школа

Школа образује кадрове медицинских радника, који су врло успешно обављали и данас обављају послове медицинских сестара различитих профила, али и лекара који су школовање започели у овој школи. Ученици Медицинске школе представљају посебан ресурс школе, са којима се могу успешно остварити сви образовно-васпитни задаци средњег образовања.

6. МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НАЦИОНАЛНЕ СЛУЖБЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

Мере активне политике запошљавања спроводи Национална служба за запошљавање у складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености, Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом и прописима о државној помоћи, а критеријуми, начин и друга питања од значаја за спровођење мера активне политике запошљавања уређују се општим актима Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Националне службе за запошљавање.

Ради реализације мера активне политике запошљавања, Национална служба за запошљавање расписује јавне позиве и конкурсе, односно покреће поступак јавне набавке у складу са прописима о јавним набавкама, у првом кварталу календарске године.

Посредовање у запошљавању лица која траже запослење, мере активног тражења посла и професионална оријентација и саветовање о планирању каријере, реализују запослени у

Националној служби за запошљавање континуирано током календарске године.

• Посредовање у запошљавању и пружање подршке за запошљавање

Посредовањем у запошљавању сматрају се послови повезивања лица која траже запослење са послодавцима који исказују потребу за посредовањем у запошљавању, ради заснивања радног односа или друге врсте радног ангажовања. У циљу њиховог успешног повезивања, спроводи се низ активности усмерених ка тражиоцима запослења, односно послодавцима.

Саветовање за запошљавање је активност током које саветник за запошљавање пружа стручну подршку тражиоцу запослења на индивидуалном нивоу, кроз информисање о правима и обавезама тражилаца запослења, услугама које пружа Национална служба за запошљавање, као и о могућностима за запошљавање и траженим занимањима. Током саветовања за запошљавање врши се процена запошљивости лица које тражи посао, односно, процена његових професионалних могућности и афинитета, са циљем утврђивања степена подршке која му је потребна. Врсте подршке око којих се тражилац запослења и саветник за запошљавање усагласе, као и занимања у којима ће лице тражити посао, утврђују се у индивидуалном плану запошљавања.

Услуге за послодавце подразумевају информисање послодавца о стању на тржишту рада и структури тражилаца запослења на евиденцији Националне службе за запошљавање и саветовање о могућностима и начинима задовољавања потреба послодавца за извршиоцима, укључујући и информисање о мерама активне политике запошљавања, испитивање будућих потреба послодавца ради планирања обука и других мера активне политике запошљавања, селекцију тражилаца запослења према условима дефинисаним у пријави потребе за запошљавањем – посредовање по захтеву послодавца и интернет посредовање на интернет страници Националне службе за запошљавање. Национална служба за запошљавање послодавцу услуге пружа бесплатно. Унапређењем квалитета услуге посредовања у запошљавању, Национална служба за запошљавање ће повећати своју видљивост код оних послодавца којима није искључиви циљ да добију средства, него квалитетне кандидате, док ће незапослена лица добити додатне могућности за квалитетно запошљавање.

• Професионална оријентација и саветовање о планирању каријере

Професионална оријентација и саветовање о планирању каријере спроводи се кроз активности информисања и саветовања о могућностима за развој каријере, а ради превенције погрешног избора правца образовања или избора занимања, као и ради јачања компетентности корисника у доношењу делотворних одлука током професионалне каријере. Ове услуге пружају се непосредно у филијалама Националне службе за запошљавање и центрима за информисање и професионално саветовање (ЦИПС), као и преко интернет странице Националне службе за запошљавање.

- **Мере активног тражења посла**

Мере активног тражења посла спровод се пружањем услуга тражиоцима запослења у процесу активног тражења посла, подстицањем њихове запошљивости и јачањем мотивације, самопоуздања и самоефикасности кроз развој вештина активног тражења посла. Мере активног тражења посла као што су обуке за активно тражење посла, обуке у клубовима за тражење посла, тренинг самоефикасности и др, облици су групног рада са лицима која траже посао, са циљем да се тражиоци запослења информишу о ситуацији на локалном тржишту рада и да се оспособе за квалитетно представљање послодавцу.

Пружање подршке тражиоцима запослења и послодавцима спроводи се и кроз организовање сајмова запошљавања. Сајам запошљавања је мера посредовања, јер омогућава непосредни контакт већег броја послодаваца који су исказали потребу за запошљавањем са тражиоцима запослења, који у највећој мери одговарају захтевима послодаваца за запошљавање на конкретним радним местима, али је истовремено и мера активације, јер се тражилац запослења сусреће са конкретним слободним радним местима, што позитивно делује на његову мотивацију за активно тражење посла.

Каравани запошљавања су мера која омогућава лицима која имају пребивалиште у мање развијеним јединицама локалне самоуправе да се укључе у мере активне политике запошљавања.

Незапослена лица, која због отежаних околности нису у могућности да лично дођу до филијала, служби и испостава Националне службе за запошљавање, на овај начин могу да се, уз помоћ саветника, информишу, саветују, добију све релевантне информације везане за њихова права и обавезе и пријаве на евиденцију незапослених.

- **Додатно образовање и обука**

Додатно образовање и обука су мере којима лица стичу нова знања, вештине и радно искуство. Заснива се на анализи потреба тржишта рада, односно потреба послодаваца у погледу потребних знања и вештина неопходних за обављање конкретних послова, утврђених у контактима са послодавцима. У складу са тим, додатно образовање и обуке се реализују за она подручја рада у којима постоји дефицит знања и вештина.

Додатно образовање и обука подразумева спровођење следећих мера:

Стручна пракса – подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у струци, за које је стечено одговарајуће образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци. Намењена је незапосленим лицима без радног искуства у струци, са најмање средњим образовањем и реализује се без заснивања радног односа. Приоритет за укључивање имају незапослене особе са инвалидитетом и Роми.

Стручна пракса се реализује код послодавца који припада приватном сектору, док се највише до 40% укупно планираних учесника може ангажовати у јавном сектору, по следећим приоритетима:

- на пословима здравствених радника;
- на пословима социјалне заштите;
- на пословима образовања и васпитања;
- на пословима правосуђа.

Изузетно на територији АП Косово и Метохија и девастираних подручја стручна пракса се реализује код послодавца који припада приватном или јавном сектору, при чему приватни сектор има приоритет.

Трајање стручне праксе утврђено је законом, односно правилником, а Национална служба за запошљавање исту финансира најдуже до 12 месеци.

Национална служба за запошљавање утврђује висину месечне новчане помоћи незапосленом лицу укљученом у стручну праксу, сразмерно укупно планираном броју учесника и расположивим средствима, у складу са прописом у области запошљавања.

У 2021. години планирано је укључивање 3.000 незапослених лица.

У 2022. години планирано је укључивање 4.200 незапослених лица.

У 2023. години планирано је укључивање 4.400 незапослених лица.

Приправништво за младе са високим образовањем – подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у занимању за које је стечено најмање високо трогодишње или

четворогодишње образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за рад на одређеним пословима, уз заснивање радног односа.

Намењено је незапосленим лицима до 30 година старости, без радног искуства у занимању за које је стечено образовање и просечном оценом од најмање 8,0 на завршеним студијама, као и незапосленим особама са инвалидитетом и Ромима, без обзира на године старости и просечну оцену.

Приправништво за младе са високим образовањем реализује се код послодавца који припада приватном сектору. Послодавац остварује право на накнаду трошкова месечне зараде за приправника у висини минималне зараде са припадајућим порезом и доприносима, увећане за 20%.

Трајање приправништва за младе са високим образовањем утврђено је законом, односно правилником, а Национална служба за запошљавање исто финансира најдуже до 12 месеци.

У 2021. години планирано је укључивање 550 незапослених лица.

У 2022. години планирано је укључивање 600 незапослених лица.

У 2023. години планирано је укључивање 650 незапослених лица.

Приправништво за незапослене са средњим образовањем – подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у струци, за које је стечено одговарајуће образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за одређеним пословима, уз заснивање радног односа.

Право на укључивање имају незапослени са завршеним средњим образовањем, без радног искуства у занимању за које је стечено образовање и то:

1. Млади до 30 година старости који се на евиденцији незапослених лица налазе дуже од шест месеци;
2. Незапослене особе са инвалидитетом;
3. Роми;
4. Млади у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама.

Приправништво за незапослене са средњим образовањем се реализује код послодавца који припада приватном сектору. Послодавац остварује право на накнаду трошкова месечне зараде за приправника у висини минималне зараде са припадајућим порезом и доприносима.

Трајање приправништва за незапослене са средњим образовањем утврђено је законом односно правилником, а Национална служба за запошљавање исто финансира најдуже до шест месеци.

У 2021. години планирано је укључивање 500 незапослених лица.

У 2022. години планирано је укључивање 550 незапослених лица.

У 2023. години планирано је укључивање 600 незапослених лица.

Стицање практичних знања – подразумева стицање практичних знања и вештина кроз обављање конкретних послова заснивањем радног односа код послодавца који припада приватном сектору и намењено је за:

- незапослена лица без завршеног средњег образовања и лица која су завршила функционално основно образовање одраслих, који у укупном броју планираних полазника учествују са најмање 40%;

- незапослена лица са средњим образовањем која се налазе на евиденцији незапослених дуже од 12 месеци, без обзира на врсту стеченог образовања и радно искуство, а која немају адекватна и применљива знања, вештине и компетенције за обављање конкретних послова.

Приоритет за укључивање имају незапослене особе са инвалидитетом и Роми.

Послодавац заснива радни однос на одређено време са незапосленим лицем и остварује право на накнаду трошкова зараде за укључена лица у висини минималне зараде са припадајућим порезом и доприносима у трајању од три месеца. Послодавац има обавезу да задржи лице у радном односу још три месеца након завршетка мере. У случају да послодавац заснује радни однос на неодређено време са незапосленим лицем на почетку мере или до истека трећег месеца, односно завршетка мере, има право на накнаду трошкова зараде за још три месеца, односно у укупном трајању од шест месеци. Послодавац има обавезу да задржи лице у радном односу још најмање шест месеци након истека финансирања.

У 2021. години планирано је укључивање 820 незапослених лица.

У 2022. години планирано је укључивање 860 незапослених лица.

У 2023. години планирано је укључивање 900 незапослених лица.

Обуке за тржиште рада – стицање стручних додатних теоријских и практичних знања и вештина у складу са потребама тржишта рада и послодавца, а са циљем унапређења запошљивости незапослених лица првенствено

теже запошљивих без квалификација или са ниским квалификацијама.

Обуке за незапослене особе са инвалидитетом спроводе носиоци послова професионалне рехабилитације који имају одобрење министарства надлежног за послове запошљавања за спровођење мера и активности професионалне рехабилитације.

У 2021. години планирано је укључивање 400 особа са инвалидитетом.

У 2022. години планирано је укључивање 500 особа са инвалидитетом.

У 2023. години планирано је укључивање 500 особа са инвалидитетом.

Обуке за лица без завршене средње школе и лица која завршавају основно образовање по моделу функционалног основног образовања одраслих (ФООО) спроводе јавно признати организатори активности образовања одраслих (ЈПОА) и/или средње стручне школе који издају јавно признату исправу.

У периоду од 2021. до 2023. године планирано је укључивање по 200 незапослених лица у свакој календарској години.

Обуке за остала незапослена лица спроводе јавно признати организатори активности образовања одраслих.

У периоду од 2021. до 2023. године планирано је укључивање по 500 незапослених лица у свакој календарској години.

Специјалистичке информатичке обуке у складу са потребама тржишта рада спроводе лиценцирани извођачи. Приоритет приликом укључивања имају незапослене жене на евиденцији Националне службе за запошљавање.

Национална служба за запошљавање сноси трошкове реализације обуке за тржиште рада, а у складу са прописима из области запошљавања и професионалне рехабилитације, као и у зависности од расположивих средстава, утврђује висину месечне новчане помоћи и трошкова превоза за полазнике обука.

Обуке на захтев послодавца – за незапослене – стицање додатних знања и вештина потребних за обављање послова на конкретном радном месту, на захтев послодавца који припада приватном сектору, као и предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом која послују са већинским државним капиталом, уколико на евиденцији незапослених Националне службе за запошљавање нема лица са потребним знањима и вештинама за обављање послова на конкретном радном месту, односно постојећа знања и вештине не одговарају потребама конкретног радног места. Послодавац има обавезу да са најмање 50% лица која су успешно завршила обуку, заснује радни

однос, у трајању од најмање шест месеци од датума заснивања.

Национална служба за запошљавање учествује у финансирању трошкова обуке и утврђује висину месечне новчане помоћи и трошкова превоза за полазнике обука, у зависности од расположивих средстава и у складу са прописима из области запошљавања и професионалне рехабилитације. За укључивање незапослених особа са инвалидитетом, средства за финансирање трошкова обуке се могу увећати до 20%.

У 2021. Години планирано је укључивање 500 незапослених лица.

У 2022. години планирано је укључивање 600 незапослених лица.

У 2023. години планирано је укључивање 700 незапослених лица.

Обуке за потребе послодавца за запосленог – послодавац који припада приватном сектору може поднети захтев Националној служби за запошљавање за учешће у финансирању трошкова обуке за запосленог коме недостају додатна знања и вештине за обављање послова и радних задатака са циљем одржања запослења код тог послодавца.

Трошкове учешћа у финансирању обуке за запосленог може да сноси Национална служба за запошљавање у складу са расположивим средствима и прописима за доделу државне помоћи.

Функционално основно образовање одраслих – стицање основног образовања у складу са законом, уз могућност стицања компетенције за обављање једноставних послова. Наменен је незапосленим лицима без основног образовања. Национална служба за запошљавање исплаћује средства за трошкове превоза полазницима или школским образовним институцијама.

У периоду од 2021. до 2023. године планирано је укључивање по 1.500 незапослених лица у свакој календарској години.

- **Субвенционисано запошљавање и самозапошљавање**

Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих

Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих подразумева финансијски подстицај, у једнократном износу, послодавцима из приватног сектора, у оквиру кога ће предност имати послодавци чија је делатност угрожена услед епидемиолошке ситуације изазване

вирусом COVID 19, за запошљавање незапослених лица и то:

- млади до 30 година старости – без завршеног средњег образовања, млади у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама;
- старији од 50 година;
- Роми;
- особе са инвалидитетом;
- радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
- незапослени који се налазе на евиденцији незапослених дуже од 12 месеци;
- жртве породичног насиља.

Висина субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих према степену развијености јединица локалне самоуправе утврђеним у складу са посебним прописом Владе износи:

1) за прву групу (изнад републичког просека) и другу групу (у распону од 80% до 100% републичког просека) – 200.000,00 динара по кориснику;

2) за трећу групу (у распону од 60% до 80% републичког просека) – 225.000,00 динара по кориснику;

3) за четврту групу (степен развијености испод 60% републичког просека) и за девастирана подручја (степен развијености испод 50% републичког просека) – 250.000,00 динара по кориснику.

Наведени износи субвенције за запошљавање следећих категорија теже запошљивих лица и то:

- особе са инвалидитетом;
- радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
- млади у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама;
- жртве породичног насиља,

увећавају се за 20% тако да износе:

- за прву групу (изнад републичког просека) и за другу групу (у распону од 80% до 100% републичког просека) – 240.000,00 динара по кориснику;
- за трећу групу (у распону од 60% до 80% републичког просека) – 270.000,00 динара по кориснику;
- за четврту групу (степен развијености испод 60% републичког просека) и за девастирана подручја (степен развијености испод 50% републичког просека) – 300.000,00 динара по кориснику.

Реализација се прати 12 месеци.

У 2021. години планирано је запошљавање 3.500 незапослених лица, од којих је 300 особа са инвалидитетом.

У 2022. години планирано је запошљавање 3.700 незапослених лица, од којих је 300 особа са инвалидитетом.

У 2023. години планирано је запошљавање 4.000 незапослених лица, од којих је 300 особа са инвалидитетом.

Подршка samozapošljavanju

Подршка samozapošljavanju обухвата стручну помоћ и средства у виду субвенције за samozapošljavanje.

Стручна помоћ коју може да оствари незапослени који се samozapošljavaju састоји се од информативних и саветодавних услуга, обуке за развој предузетништва, као и подршке у првој години пословања која се реализује кроз менторинг програм и специјалистичке обуке у НСЗ, регионалним развојним агенцијама и др.

Средства за samozapošljavanje у 2021. години одобравају се незапосленом лицу у виду субвенције, у једнократном износу од 250.000,00 динара по кориснику ради оснивања радње, задруге, или другог облика предузетништва, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос.

Одобравање субвенције за samozapošljavanje одређује се на основу оцене бизнис плана, а приоритет за одобравање субвенције имају незапослени који припадају следећим категоријама:

1. млади до 30 година старости;
2. вишкови запослених;
3. Роми;
4. особе са инвалидитетом;
5. жене.

У случају samozapošljavanja особа са инвалидитетом субвенција се одобрава у једнократном износу од 270.000,00 динара по кориснику, ради оснивања радње, задруге, или другог облика предузетништва, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач у њему заснива радни однос.

У 2022. и 2023. години средства за samozapošljavanje износе 300.000,00 динара, односно 330.000,00 динара за особе са инвалидитетом.

Реализација се прати 12 месеци.

У 2021. години планирано је samozapošljavanje 3.500 незапослених лица, од којих је 100 особа са инвалидитетом.

У 2022. години планирано је samozapošljavanje 3.700 незапослених лица, од којих је 100 особа са инвалидитетом.

У 2023. години планирано је samozapošljavanje 4.000 незапослених лица, од којих је 100 особа са инвалидитетом.

Субвенција зараде за особе са инвалидитетом без радног искуства

Послодавац који на неодређено време запосли особу са инвалидитетом без радног искуства има право на субвенцију зараде за ту особу у трајању од 12 месеци од дана заснивања радног односа. Субвенција зараде се одобрава на основу поднетог захтева послодавца, у висини до 75% укупних трошкова зараде са припадајућим доприносима за обавезно социјално осигурање, али не више од износа минималне зараде утврђене у складу са прописима о раду.

У периоду од 2021. до 2023. године планирано је запошљавање 400 особа са инвалидитетом без радног искуства, у свакој календарској години.

• Јавни радови

Јавни радови се организују у циљу радног ангажовања теже запошљивих незапослених лица и незапослених у стању социјалне потребе, ради очувања и унапређења радних способности незапослених, као и остваривања одређеног друштвеног интереса.

Јавни радови се организују на подручју оних јединица локалних самоуправа, које према степену развијености утврђеним у складу са посебним прописом Владе припадају:

1) трећој групи (у распону од 60% до 80% републичког просека) и

2) четвртој групи (степен развијености испод 60% републичког просека) и девастираним подручјима (степен развијености испод 50% републичког просека).

У програм јавних радова укључују се незапослена лица из следећих категорија:

- радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
- Роми;
- лица без завршене средње школе;
- лица која посао траже дуже од 18 месеци;
- особе са инвалидитетом.

Приоритет за укључивање у меру имају лица из наведених категорија која се први пут ангажују на јавним радовима.

На јавним радовима се радно ангажује најмање пет незапослених лица.

Послодавац који спроводи јавне радове закључује са незапосленим уговор о радном ангажовању у складу са прописима о раду и јавним конкурсом. Средства намењена за организовање јавних радова користе се за:

1) исплату накнаде за обављен посао лицима ангажованим на јавним радовима (по основу уговора о привременим и повременим пословима у висини до 22.000,00 динара на месечном нивоу за пун фонд радних часова, односно сразмерно времену радног ангажовања

на месечном нивоу, која се увећава за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање и која обухвата и трошкове доласка и одласка са рада);

2) накнаду трошкова спровођења јавних радова послодавцу (највише до 2.000,00 динара по лицу, једнократно, у зависности од трајања јавног рада);

3) накнаду трошкова обуке (у једнократном износу од 1.000,00 динара по ангажованом лицу које је завршило обуку), која се у зависности од врсте и сложености послова може организовати по интерном програму послодавца извођача јавног рада или програму образовне установе. По завршетку обуке лицу се издаје интерна потврда о стеченим компетенцијама или јавно призната исправа уколико је обуку реализовао ЈПОА.

Јавни радови се организују у области социјалне заштите и хуманитарног рада, одржавања и обнављања јавне инфраструктуре, одржавања и заштите животне средине и природе.

Право учествовања у поступку организовања јавних радова имају органи аутономне покрајине и органи јединица локалне самоуправе, јавне установе и јавна предузећа, привредна друштва, предузетници, задруге и удружења.

Јавни радови за особе са инвалидитетом

Јавни радови на којима се ангажују особе са инвалидитетом се могу организовати у свим јединицама локалне самоуправе, независно од степена развијености, у области социјалне заштите и хуманитарног рада, одржавања и обнављања јавне инфраструктуре, одржавања и заштите животне средине и природе и културе.

Јавни радови у које се укључују искључиво особе са инвалидитетом, могу бити одобрени за радно ангажовање најмање три незапослене особе са инвалидитетом.

У периоду од 2021. до 2023. године планирано је укључивање 2.800 незапослених лица, од којих 800 особа са инвалидитетом, у свакој календарској години.

• Мере активне политике запошљавања за особе са инвалидитетом које се запошљавају под посебним условима

Прилагођавање радног места (кроз техничко и технолошко опремање радног места, средстава за рад, простора и опреме у складу са могућностима и потребама запослене особе са инвалидитетом) рефундацијом послодавцу примерених трошкова прилагођавања радног места у висини до 400.000,00 динара стварних

трошкова за прилагођавање радног места по особи са инвалидитетом.

У периоду од 2021. до 2023. године планирано је прилагођавање радног места за 25 особа са инвалидитетом, у свакој календарској години.

Пружање стручне подршке новозапосленој особи са инвалидитетом (радна асистенција код увођења у посао или на радном месту) рефундацијом послодавцу трошкова зараде за лице које је ангажовано на пружању стручне подршке у висини до 50.000,00 динара месечно за пун фонд радних сати односно сразмерно броју радних сати пружене стручне подршке особи са инвалидитетом на месечном нивоу, увећаних за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање, у трајању до 12 месеци.

У периоду од 2021. до 2023. године планирано је пружање стручне подршке новозапосленој особи са инвалидитетом за 30 особа са инвалидитетом, у свакој календарској години.

Почев од 2021. године започеће се са пилотирањем поступка признавања претходног учења, израдом анализа за утврђивање предуслова за пилотирање и увођење ваучера за обуке, нормативног уређења и пилотирања радне праксе, припремом за пилотирање програма Гаранција за младе, пакета мера за незапослена лица из категорија теже запошљивих и др, а у складу са мером 1.1. и мером 2.2. На основу резултата и идентификованих потреба процениће се оправданост увођења претходно пилотираних мера у систем активне политике запошљавања, а на основу расположивих финансијских средстава, кроз годишњи Споразум о учинку Националне службе за запошљавање утврдиће се обухват лица овим мерама до истека Акционог плана.

7. СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОГРАМА ИЛИ МЕРА АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА ПРЕДВИЂЕНИХ ЛОКАЛНИМ АКЦИОНИМ ПЛАНОВИМА ЗАПОШЉАВАЊА (ЛАПЗ)

Аутономна покрајина односно јединица локалне самоуправе, може до 5. маја 2021. године, путем НСЗ, поднети министарству надлежном за послове запошљавања захтев за учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања предвиђених ЛАПЗ.

Током 2021. године наставиће се са добром праксом организовања регионалних састанака са ЈЛС ради размене искустава у спровођењу локалне политике запошљавања, а посебна пажња биће усмерена ка оним јединицама локалних самоуправа које до сада

нису израђивале локалне акционе планове запошљавања. Кроз организовање обука за планирање и праћење спровођења локалне политике запошљавања ојачаће се капацитети локалних савета за запошљавање и подстицати дијалог и сарадња на локалном и регионалном нивоу.

У 2021. години одобраваће се учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања из средстава одређених за реализацију ЛАПЗ, и то:

- **Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих** – може се доделити за запошљавање незапослених лица из једне или више категорија теже запошљивих, а које су утврђене у складу са стањем и потребама локалног тржишта и наведене у ЛАПЗ;

Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих подразумева финансијски подстицај, у једнократном износу, послодавцима из приватног сектора, за запошљавање незапослених лица и то:

- млади до 30 година старости – без завршеног средњег образовања, млади у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама;
- старији од 50 година;
- Роми;
- особе са инвалидитетом;
- радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
- незапослени који се налазе на евиденцији незапослених дуже од 12 месеци;
- жртве породичног насиља.

У 2021. години планирано је запошљавање 25 незапослених лица, од којих је 15 особа са инвалидитетом.

У 2022. години планирано је запошљавање 27 незапослених лица, од којих је 15 особа са инвалидитетом.

У 2023. години планирано је запошљавање 30 незапослених лица, од којих је 15 особа са инвалидитетом.

- **Субвенција за samozapošljavanje** - одобрава се незапосленом лицу ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос, у делатностима дефинисаним у складу са потребама локалног економског развоја у ЛАПЗ;

Одобравање субвенције за самозапошљавање одређује се на основу оцене бизнис плана, а приоритет за одобравање субвенције имају незапослени који припадају следећим категоријама:

1. млади до 30 година старости;
2. вишкови запослених;
3. Роми;
4. особе са инвалидитетом;
5. жене.

У 2021. години планирано је самозапошљавање 28 незапослених лица, од којих су 2 особе са инвалидитетом.

У 2022. години планирано је самозапошљавање 30 незапослених лица, од којих су 3 особе са инвалидитетом.

У 2023. години планирано је самозапошљавање 34 незапослена лица, од којих су 4 особе са инвалидитетом.

- **Програм јавних радова** - у програм јавних радова, према степену развијености утврђеним у складу са посебним прописом Владе, а који се односи на јединице локалне самоуправе првог и другог степена развијености, могу се укључити особе са инвалидитетом, у области социјалне заштите и хуманитарног рада, одржавања и обнављања јавне инфраструктуре, одржавања и заштите животне средине и природе и културе.

На јавним радовима се радно ангажује најмање 3 (три) незапослене особе са инвалидитетом.

У периоду од 2021. до 2023. године планирано је укључивање 45 незапослених лица, особа са инвалидитетом.

- **Програм приправника за младе са високим образовањем** – подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у занимању за које је стечено најмање високо трогодишње или четворогодишње образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за рад на одређеним пословима, уз заснивање радног односа. Програм је намењен младим незапосленим лицима до 30 година старости, без радног искуства у занимању за које је стечено образовање и просечном оценом од најмање 8 на претходно завршеним нивоима студија.

У 2021. години планирано је укључивање 2 незапослена лица.

У 2022. години планирано је укључивање 2 незапослена лица.

У 2023. години планирано је укључивање 3 незапослена лица.

- **Приправништво за незапослене са средњим образовањем** – подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у струци, за које је стечено одговарајуће образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за одређеним пословима, уз заснивање радног односа.

Право на укључивање имају незапослени са завршеним средњим образовањем, без радног искуства у занимању за које је стечено образовање и то:

1. Млади до 30 година старости који се на евиденцији незапослених лица налазе дуже од шест месеци;
2. Незапослене особе са инвалидитетом;
3. Роми;
4. Млади у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама.

Приправништво за незапослене са средњим образовањем се реализује код послодавца који припада приватном сектору. Послодавац остварује право на накнаду трошкова месечне зараде за приправника у висини минималне зараде са припадајућим порезом и доприносима.

Трајање приправништва за незапослене са средњим образовањем утврђено је законом односно правилником, а Национална служба за запошљавање исто финансира најдуже до шест месеци.

У 2021. години планирано је укључивање 3 незапослена лица.

У 2022. години планирано је укључивање 4 незапослена лица.

У 2023. години планирано је укључивање 5 незапослених лица.

Услов за подношење захтева за финансирање програма или мера активне политике запошљавања из средстава одређених за реализацију НАПЗ је да аутономна покрајина односно јединица локалне самоуправе има:

1. формиран локални савет за запошљавање;
2. усвојен ЛАПЗ;

3. усаглашен ЛАПЗ са НАПЗ и покрајинским акционим планом за запошљавање;
4. обезбеђено више од половине потребних средстава за финансирање одређеног програма или мере. Изузетно, уколико се ради о неразвијеној јединици локалне самоуправе, министар надлежан за послове запошљавања, у складу са чланом 60. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 38/15, 113/17-др. закон и 113/17) може одобрити учешће у финансирању и када је обезбеђено мање од половине потребних средстава.

Критеријуми на основу којих се одобрава висина износа средстава по захтеву јединице локалне самоуправе за учешће у финансирању програма или мера су:

1. степен развијености јединице локалне самоуправе (јединици локалне самоуправа која припада мање развијеним подручјима обезбеђује се виши износ средстава из буџета РС у односу на развијене јединице локалне самоуправе), с тим да минимални износ који се може обезбедити из буџета РС јединици локалне самоуправе која припада четвртој групи (степен развијености испод 60% републичког просека) и девастираним подручјима (степен развијености испод 50% републичког просека) износи 60%, осим за јединице локалне самоуправе које су у захтеву за суфинансирање исказале потребу за обезбеђивањем нижег учешћа средстава из буџета РС од 60%;
2. формиран локални савет за подручје више јединица локалних самоуправа и усвојен заједнички план запошљавања за подручје тих јединица локалних самоуправа.

Аутономна покрајина односно јединица локалне самоуправе, може до 5. маја 2021. године, путем НСЗ, поднети министарству надлежном за послове запошљавања захтев за учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања предвиђених ЛАПЗ.

По истеку рока за подношење захтева, НСЗ проверава испуњеност услова за финансирање програма или мера активне политике запошљавања, припрема мишљење о сваком појединачном ЛАПЗ (усклађеност са циљевима локалног економског развоја и индикаторима на локалном тржишту рада) и даје предлог за учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања на основу критеријума и расположивих средстава.

НСЗ доставља министарству надлежном за послове запошљавања предлог за учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања у року од 30 дана од дана истека рока за подношење захтева, на основу кога министар надлежан за послове запошљавања доноси одлуку.

НСЗ и јединице локалне самоуправе обухваћене одлуком закључују споразуме о начину и поступку реализације програма или мера активне политике запошљавања, као и другим питањима од значаја за спровођење ове одлуке.

Јединице локалне самоуправе могу, у складу са потребама локалног тржишта рада, планирати и друге програме или мере активне политике запошљавања, утврдити их у ЛАПЗ и њихову реализацију финансирати у целости из средстава буџета аутономне покрајине и/или буџета јединица локалне самоуправе. У реализацији програма или мера активне политике запошљавања које се у целости финансирају из буџета аутономне покрајине и/или буџета јединица локалне самоуправе, НСЗ пружа стручну и техничку подршку.

За реализацију планираних програма и мера активне политике запошљавања, обезбеђено је 3.700.000.000,00 динара, из средстава доприноса за обавезно осигурање за случај незапослености у оквиру Финансијског плана НСЗ за 2021. годину, док је за реализацију мера професионалне рехабилитације и подстицања запошљавања особа са инвалидитетом обезбеђено 550.000.000,00 динара из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом.

За Подршку преквалификацији обезбеђено је на размену Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (дотације међународним организацијама) износ од 150.000.000,00 динара.

Такође, обезбеђен је из директног гранта НСЗ (директно додељена средства), из ИПА 2013 програмског циклуса, износ од 23.600.000,00 динара за спровођење мера активне политике запошљавања у оквиру Финансијског плана НСЗ за 2020. годину.

Планирана су у Финансијском плану НСЗ за 2020. годину и средства у износу од 900.000.000,00 динара за реализацију мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања која се обезбеђују из буџета аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

7.1. Програми и мере града Крагујевца

Градска управа за друштвене делатности и послове са грађанима у оквиру својих надлежности спроводи мере подршке

постојећој привреди преко разних врста подстицаја, између осталог и кроз подршку мерама активне политике запошљавања обухваћених ЈАПЗ, кроз суфинансирање са Националном службом за запошљавање.

Програмом подстицаја привреди у 2021. год. („Службени лист града Крагујевца“, бр. 38/2020) бр. 400-26/20-V у оквиру поглавља I тачка 1.2. за ту намену планирана су средства у износу од 9.000.000,00 динара.

Одлуком о буџету Града за 2021. год. («Службени лист града Крагујевца», бр. 38/2020) у оквиру **раздела 9 – Градска управа за друштвене делатности и послове са грађанима**, кроз **Програм 3 – Локални економски развој**, за подршку мерама запошљавања предвиђена су средства за: **Мере активне политике запошљавања**, функција 620 – развој заједнице, економска класификација 464 – дотације организацијама обавезног социјалног осигурања.

Програмска активност 0002 –у износу од 9.000.000,00 динара;

Средства су намењена за:

1. **Јавне радове**, за 15 лица са инвалидитетом у укупном износу од 1.665.000,00 динара (средства ЈЛС - 915.750,00, средства НСЗ - 749.250,00),
2. **Субвенције за запошљавање незапослених из категорије теже запосљивих лица**, за 25 незапослених лица од чега су 15 незапослена лица са инвалидитетом, у укупном износу од 5.600.000,00 динара (средства ЈЛС – 3.080.000,00, средства НСЗ – 2.520.000,00),
3. **Субвенције за samozapošljavanje**, за 28 незапослених лица од чега су 2 незапослена лица са инвалидитетом, у укупном износу од 7.040.000,00 динара (средства ЈЛС – 3.872.000,00, средства НСЗ – 3.168.000,00),
4. **Програм приправника за младе са високим образовањем**, за 2 лица у укупном износу од 1.210.000,00 динара (средства ЈЛС – 665.500, средства НСЗ – 544.500,00), и
5. **Програм приправника за младе са средњим образовањем**, за 3 лица у укупном износу од 780.000,00 динара (средства ЈЛС – 429.000, средства НСЗ – 351.00,00).

У периоду од 2021. године до 2023. године из буџета Града за мере активне политике запошљавања, биће одређено 30.000.000,00 динара и то:

- 9.000.000,00 у 2021. години,
- 10.000.000,00 у 2022. години, и

- 11.000.000,00 у 2023. години.

7.2. Програми и мере других организација и институција

7.2.1. Активности Универзитетског центра за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Крагујевцу

Центар за развој каријере, као организациона јединица Универзитета у Крагујевцу постоји од 2007. године и функционише као студентски сервис који кроз различите услуге и програме обезбеђује подршку студентима и дипломцима Универзитета у Крагујевцу у развоју каријере и реализовању њиховог каријерног плана и помаже им да се по завршетку студија што боље представе у пословном свету.

▪ **Услуге за студенте**

- Информисање о могућностима даљег образовања у иностранству, информисање о стипендијама, наградним конкурсима и такмичењима, волонтерским програмима, повезивање студената/дипломаца са тржиштем рада, информисање о популарним занимањима и професијама, помоћ приликом пријављивања за различите програме, припреме за интервју са послодавцем; активно тражење посла, вештине комуникације и презентовања, вештине јавног наступа, бесплатни курсеви енглеског језика и др.).

▪ **Услуге за послодавце**

- Оглашавање конкурса за посао, праксу или волонтирање на сајту Центра и на сајтовима циљаних факултета Универзитета у Крагујевцу, слање информација путем ЦЗРК - инфо листе студентима и дипломцима Универзитета у Крагујевцу, организација презентације компаније, дистрибуција промотивног материјала циљаним факултетима).

▪ **Радионице и презентације Центра**

- Организација радионица и предавања са циљем да студентима и дипломцима Универзитета у Крагујевцу помогне да се што боље припреме за завршетак студија и прва искуства на тржишту рада.

▪ **Групно и индивидуално саветовање**

- Пружање подршке појединцу у одабиру опција унутар расположивих могућности како би оптимално развио и употребио властите потенцијале у складу са својим интересовањима и вредностима.

▪ **Мобилност студената**

- Заинтересовани студенти добијају све релевантне информације од Центра, као и помоћ приликом пријављивања на жељени програм (програми мобилности: размена студената, усавршавање у иностранству на нивоу мастер и/или докторских студија; студентске конференције, семинари, обуке, летње/зимске школе и сл.)

- **Програми сарадње са послодавцима – повезивање академске и пословне заједнице**
  - Презентације компанија, Програм “Занимање месеца”, Организовање различитих пракси у сарадњи са компанијама, Студентска летња стручна пракса у сарадњи Универзитета у Крагујевцу и Града Крагујевца, Студентска летња стручна пракса у Клиничком центру Крагујевац и у Институту за јавно здравље Крагујевац, Практика за студенте у Центру, Практика за студенте/дипломце у Универзитетској библиотеци, Програм праксе за Младе филологе.

- **Промотивне активности Центра – Сајмови образовања и запошљавања**

7.2.2. Мере и програми активне политике запошљавања Регионалне агенције за економски развој Шумадије и Поморавља

- Програм стандардизованог сета услуга за микро, мала и средња предузећа и предузетнике у 2021. години (информисање, обуке, саветодавне услуге, менторинг, промоције, пакет услуга за младе и за жене предузетнице, теренска контрола) који се реализује преко акредитованих регионалних развојних агенција - Министарство привреде у сарадњи са Развојном агенцијом Србије (РАС) и Фондом за развој РС
- Start-up програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању - Министарство привреде и Фонд за развој РС
- Програм подстицања предузетништва кроз развојне пројекте - Министарство привреде и Фонд за развој РС
- Инвестициони кредити - Фонд за развој РС
- Кредити за трајна обртна средства - Фонд за развој РС
- Краткорочни кредити - Фонд за развој РС
- Кредити за одржавање текуће ликвидности - Фонд за развој РС
- Програм подршке привредним друштвима за промоцију извоза - РАС
- Програм подршке секторима прерађивачке индустрије - РАС
- Програм подршке привредним друштвима за улазак у ланце добављача мултинационалних компанија - Развојна агенција Србије
- Програм спровођења стандардизоване услуге менторинга - РАС
- Програм спровођења стандардизоване услуге менторинга секторима

прерађивачке индустрије - Развојна агенција Србије

- Програм подршке малим предузећима за набавку опреме - Министарство привреде у сарадњи са Развојном агенцијом Србије и одабраним пословним банкама и лизинг компанијама
- Уредба о условима и начину привлачења директних инвестиција - Министарство привреде и Развојна агенција Србије
- Пакет услуга за младе
- Пакет услуга за жене предузетнице
- Програм раног развоја - Фонд за иновациону делатност
- Програм сарадње науке и привреде - Фонд за иновациону делатност
- Програм суфинансирања иновација - Фонд за иновациону делатност
- **Подршка кроз доделу иновационих ваучера** - Фонд за иновациону делатност
- Програми и услуге Агенције за осигурање и финансирање извоза РС (краткорочно кредитирање, осигурање извоза, издавање гаранција, факторинг, подршка иновативној привреди)

Пројекти:

Fostering Innovation in the Danube Region through Knowledge Engineering and IPR Management (KnowING IPR) - Danube Transnational Programme (ИПА, ЕУ)

"Подршка унапређењу пословног окружења на територији Поморавског округа" у оквиру програма Подршка Краљевине Норвешке развоју Западног Балкана – Норвешка за вас – Србија

Програми подршке Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде

1. Подстицаји за унапређење конкурентности и достизање стандарда квалитета кроз подршку инвестицијама у прераду и маркетинг у сектору млека, меса, воћа, поврћа и грожђа.
2. Програми за подршку инвестицијама у примарну производњу биљних култура.
3. Програми за подршку инвестицијама у примарну сточарску производњу.
4. Правилник о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству.
5. Програм за инвестиције у пољопривреди за унапређење конкурентности и достизање стандарда квалитета кроз подршку подизања вишегодишњих производних засада.

6. Програм за инвестиције у прераду и маркетинг пољопривредних и прехрамбених производа у сектору производње јаких алкохолних пића,
7. Програм за инвестиције у прераду и маркетинг пољопривредних и прехрамбених производа у сектору производње вина.
8. Програм за унапређење економских активности на селу кроз подршку непољопривредним активностима.
9. Програм за диверсификацију дохотка и унапређење квалитета живота у руралним подручјима кроз подршку младим пољопривредницима.
10. ИПАРД програм Републике Србије 2014 – 2020.
11. Програм за доделу бесповратних средстава за оснивање нових и инвестиционе пројекте постојећих задруга.

7.2.3. Мере и програми активне политике Бизнис иновационог центра

Осим стандардних услуга које БИЦ пружа својим станарима и другим клијентима (субвенционисани пословни простор, промоција, умрежавање, мониторинг), предвиђено је унапређење и увођење нових услуга и активности које су усмерене ка сектору МСПП и незапосленим лицима са територије града и то: организовање курсева за студенте и незапослене из израде пословног плана по моделу КАНВАС, развој и организовање курсева по LEAN стартап моделу, развој и организовање курсева преносивих вештина (пословна комуникација, управљање временом, пословно лидерство, мотивационо писмо и писање CV), организовање семинара / радионица / тренинга за станаре БИЦ-а и заинтересоване предузетнике из сектора МСПП, помоћ потенцијалним клијентима у изради бизнис планова и при регистрацији предузећа, организовање летње стручне праксе за студенте крагујевачког Универзитета, организовање праксе / приправничког стажа код станара БИЦа, промоција станара БИЦа путем социјалних мрежа, веб сајта и заједничким учествовањем на тематским сајмовима, реализација ИТ курсева за особе са инвалидитетом за унапређење ИТ вештина и то израда и ажурирање сајтова кроз Word press обуку, дигитални маркетинг и коришћење основних алата Microsoft office-а, развоју одрживости и конкурентности малих и средњих предузећа кроз услуге које унапређују процесе и квалитет производа/услуга и то Маркетинг и брендирање; Унапређење процеса производње/пружања услуга; Управљање

продајом, Управљање иновацијама у циљу развоја и раста бизниса; Управљање људским ресурсима; Додата вредност и ланци вредности; Правне услуге; Друге услуге у складу са потребама компаније и др.

У области сарадње, БИЦ реализује бројне програме у сарадњи са Центром за заштиту интелектуалне својине, Фондом за иновациону делатност, Националном службом за запошљавање, Развојном агенцијом Србије, студентским организацијама АIESEC, ESTIEM, JAZAS, и школским и студентским парламентима, Канцеларијом за младе, Центром за образовање Крагујевац и ИКТ кластером централне Србије.

БИЦ располаже са наменским простором (Креативни хаб) који станари ПИ, студенти и незапослени могу да користе за развој креативних идеја са комерцијалном вредношћу. Простор је опремљен намештајем, рачунарском опремом (рачунари, 3Д скенер, 3Д принтер, Ардуино софтвер) и аудио визуелном опремом (фото студио) и брендиран у складу са потребама крајњих корисника.

7.2.4. Мере и програми активне политике Развојног бизнис центра

Реализација пројекта ``Знањем до посла``, чији је циљ подршка повећању запошљивости и запошљавања младих, као и каријерно информисање за младе. Пројектом управља ИП Консалт, а финансијску подршку пружа СДЦ. Развојни бизнис центар је локални партнер на пројекту, у конзорцијуму са Bisnis innovation program.

8. ЦИЉНА ГРУПА

У 2021. години акценат је на подстицању субвенција запошљавања и samozapoшљавања, развоју социјалног предузетништва и социјалном укључивању теже запошљивих лица која ће имати приоритет у укључивању у мере активне политике запошљавања као и интеграција корисника социјалне помоћи на тржишту рада.

Незапослена лица из категорије теже запошљивих, на које се ова субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих, може применити, су:

- 1) млади до 30 година старости - без квалификација/са ниским квалификацијама, млади који посао траже дуже од 12 месеци и млади који су имали/имају статус детета без родитељског старања;
- 2) старији од 50 година
- 3) Роми;
- 4) особе са инвалидитетом;

- 5) радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
- 6) дугорочно незапослени;
- 7) жртве породичног насиља;
- 8) вишкови запослених;
- 9) лица која посао траже дуже од 18 месеци.

Међутим, ЛАПЗ даје шансу и лицима са добром пословном идејом која желе да започну посао, младима којима је то прво запослење, постојећим привредним субјектима који имају потребу за новим запошљавањем или новим профилима, као и запошљавањем особа са инвалидитетом посредством организовања јавних радова.

9. РИЗИЦИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ЛАПЗ

Основни ризик за реализацију активности ЛАПЗ-а тиче се динамике финансирања истог. Потпуно ослањање ЛАПЗ-а на остале изворе финансирања у форми донација и међународних програма такође није могуће, јер је за сваки овакав програм потребно одредити локална средства за суфинансирање.

10. ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Финансирање програма и мера ЛАПЗ у 2021. години ће се обезбедити из средстава локалног буџета и средстава Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, кроз суфинансирање програма или мера АПЗ од стране НСЗ, у складу са НАПЗ 2021. из специфичних донација предузећа и партнера из приватног сектора; из средстава иностраних донатора, средстава ЕУ преко фонда претприступног инструмента помоћи и других извора.

10.1. Локална финансијска средства

Градска управа за друштвене делатности и послове са грађанима

Средства за суфинансирање активних мера политике запошљавања у партнерству са НСЗ, предвиђених Локалним акционим планом запошљавања града Крагујевца за 2021.г. планирана су Одлуком о буџету града Крагујевца за 2020 г. ("Службени лист града Крагујевца", бр. 38/2020) у оквиру Раздела 9 - Градска управа за друштвене делатности и послове са грађанима, програм 3 - локални економски развој, ф-ја 620 - развој заједнице, ПА 0002 - мере активне политике запошљавања, економска класификација 464 - дотације организацијама за обавезно социјално осигурање, на позицији бр. 196 у износу од **9.000.000,00 дин.**

10.2. Подрика из других извора

Средства републичког буџета која су намењена за реализацију мера ЛАПЗ-а реализоваће се са раздела министарства надлежног за послове запошљавања, Националне службе запошљавања, сразмерно средствима одређеним у градском буџету, као и других државних органа и институција.

10.3. Други фондови чија се средства могу користити

Буџетски фонд за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, Фонд за запошљавање младих, средства којима располаже Бизнис старт ап центар Крагујевац на бази започетих пројеката.

10.4. Калкулациона табела за финансијски оквир ЛАПЗ

Табела 12: Калкулација потребних средстава за реализацију мера АПЗ у 2021. год.

Категорија лица	Износ по лицу	Број лица	Укупан износ	Извор финансирања и % учешће		
				ЈЛС	РС	Остали извори
I Јавни радови				ГРАД КРАГУЈЕВАЦ	Н С З	0
Особе са инвалидитетом	111.000,00	15	1.665.000	915.750	749.250	-
Укупно I		%	100	55	45	0
II Субвенције за запошљавање ТЗЛ (I група раз.)				3.080.000	2.520.000	-
Остала теже запошљива лица	200.000	10	2.000.000	1.100.000	900.000	-
Теже запошљива лица О С И	240.000	15	3.600.000	1.980.000	1.620.000	0
Укупно II		25	5.600.000	3.080.000	2.520.000	0
		%	100	55	45	0
III Субвенције за samozapošljavanje				3.872.000	3.168.000	0
Незапослена лица	250.000	26	6.500.000	3.575.000	2.925.000	-
Незапослена лица О С И	270.000	2	540.000	297.000	243.000	-
Укупно III		28	7.040.000	3.872.000	3.168.000	-
		%	100	55	45	0
IV Програм приправника са високим нивоом квалификација				665.500	544.500	0
Седми ниво квалификације	605.000	2	1.210.000	665.500	544.500	0
Укупно IV		%	100	55	45	0
V Програм приправника са средњим нивоом квалификација				429.000	351.000	0
Средњи ниво квалификације	260.000	3	780.000	429.000	351.000	-
Укупно V		%	100	55	45	0
УКУПНО (I+II+III+IV+V)		71	16.295.000	8.962.250	7.332.750	0
		%	100	55	45	0

11. ПРИОРИТЕТИ, МЕРЕ И АКТИВНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ЛАПЗ

Табела 13: Приоритети, мере и активности за реализацију ЛАПЗ-а

Мера	Очекивани резултат	Индикатор	Носилац активности	Извор финансирања
Посредовање у запошљавању лица која траже запослење	Повећана запосленост лица без запослења	Број радних места	НСЗ	НСЗ
Професионална оријентација и саветовање о планирању каријере	Образована, обучена радна снага оспособљена за излазак на тржиште	Број спроведених обука	НСЗ	НСЗ
Субвенције послодавцима за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих	Повећана запошљивост особа теже запошљивих	Број послодаваца корисника субвенције	НСЗ	НСЗ
Субвенције за самозапошљавање	Јачање предузетничког духа	Број корисника субвенције за самозапошљавање	НСЗ	НСЗ
Јавни радови	Лица која су у стању социјалне потребе	Број лица која су обухваћена овим програмом	НСЗ	НСЗ
Програми додатног образовања и обука	Образована и обучена радна снага	Број спроведених одлука	НСЗ	НСЗ
Субвенција зараде за ОСИ без радног искуства	Повећање броја запослених ОСИ	Број запослених ОСИ без радног искуства	НСЗ	НСЗ
Подршка ОСИ који се запошљавају под посебним условима	Јачање предузетничког духа код ОСИ	Број запослених ОСИ који су запослени под посебним условима	НСЗ	НСЗ
Представљање Града Крагујевца на сајмовима и привредним манифестацијама	Повећање броја привредних друштава и предузетника	Број учесника на сајму	Град Крагујевац ГУ за друштвене делатности и послове са грађанима	Град Крагујевац ГУ за друштвене делатности и послове са грађанима
Суфинансирање програма и мера активне политике запошљавања у сарадњи са НСЗ	Реализација програма и мера активне политике запошљавања	Број корисника програма и мера активне политике запошљавања	Град Крагујевац ГУ за друштвене делатности и послове са грађанима	Град Крагујевац ГУ за друштвене делатности и послове са грађанима
Подршка постојећој привреди и локалном економском развоју	Усвојен програм ЛЕР-а	Број корисника програма ЛЕР-а	Град Крагујевац ГУ за органе Града	Град Крагујевац ГУ за органе Града
Добровољно радно ангажовање	Реализација програма добровољног радног ангажовања	Број корисника добровољног радног ангажовања	Град Крагујевац ГУ за друштвене делатности и послове са грађанима	Град Крагујевац ГУ за друштвене делатности и послове са грађанима
Информисање о даљем образовању, усавршавању, занимању	Реализација услуге информисање	Број корисника услуге информисања	Универзитет у Крагујевцу Центар за развој каријере	Универзитет у Крагујевцу Центар за развој каријере

Мера	Очекивани резултат	Индикатор	Носилац активности	Извор финансирања
Сарадња са послодавцима и организовање праксе за студенте	Реализација програма праксе за студенте	Број корисника услуге информисања	Универзитет у Крагујевцу Центар за развој каријере	Универзитет у Крагујевцу Центар за развој каријере
Организовање радионица за први сусрет за послодавце, активно тражење посла, развој вештина презентовања	Програм организације радионица за сусрет са послодавцима, презентовање	Број организованих радионица са послодавцима	Универзитет у Крагујевцу Центар за развој каријере	Универзитет у Крагујевцу Центар за развој каријере
Организовање презентација компанија и директних сусрета послодавац - студент	Програм организација презентација и директних сусрета са послодавцима	Број одржаних презентација	Универзитет у Крагујевцу Центар за развој каријере	Универзитет у Крагујевцу Центар за развој каријере
Програм за доделу старт-ап и иновативних кредита привредним субјектима у области ИКТ - Министарство трговине, туризма и телекомуникација и Фонд за развој	Реализација програма за доделу Start-up иновативних кредита у области информационо-комуникационе технологије	Број корисника Start-up и иновативних кредита у области информационо-комуникационих технологија	РЕДАСП	РЕДАСП
Програм нефинансијске подршке за Start-up (Стандардизовани сет услуга) - Министарство привреде и Развојна агенција Србије	Реализација нефинансијске подршке Start-up и	Број корисника нафинансијске подршке Start-up и	РЕДАСП	РЕДАСП
Пројекат подршке почетницима за започињање посла - Start-up (Развојна агенција Србије у сарадњи са акредитованим регионалним развојним агенцијама)	Реализација пројекта подршке за започињање посла - Start-up	Број корисника Start-up услуга Развојне агенције Србије	РЕДАСП	РЕДАСП
Подршка јединицама локалне самоуправе у спровођењу омладинске политике на локалном нивоу - Министарство омладине и спорта	Реализација омладинске политике на локалном нивоу	Број корисника локалних услуга омладинске политике	РЕДАСП	РЕДАСП
Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању - Министарство привреде и Фонд за развој	Реализована подршка за почетнике у образовању	Број подржаних почетника у пословању	РЕДАСП	РЕДАСП
Финансијска подршка за развојне пројекте за предузетнике, микро и мала правна лица - Фонд за развој и Министарство привреде	Реализована финансијска подршка	Број подржаних развојних пројеката	РЕДАСП	РЕДАСП
Инвестициони кредити - Фонд за развој	Реализација инвестиционих кредита Фонда	Број додељених инвестиционих кредита	РЕДАСП	РЕДАСП
Кредити за предузетнике - Фонд за развој	Реализовани кредити за предузетнике	Број корисника кредита за прдузетнике	РЕДАСП	РЕДАСП

Мера	Очекивани резултат	Индикатор	Носилац активности	Извор финансирања
Кредити за трајна обртна средства - Фонд за развој	Реализовани кредити за трајна обртна средства	Број корисника кредита за трајна обртна средства	РЕДАСП	РЕДАСП
Кредити за текућу ликвидност - Фонд за развој	Реализовани кредити Фонда за развој	Број корисника кредита за текућу ликвидност	РЕДАСП	РЕДАСП
Краткорочни кредити - Фонд за развој	Реализација програма кредита из Фонда за развој	Број корисника кредита МСПП	РЕДАСП	РЕДАСП
Програм за доделу кредитних средстава за подстицање квалитета туристичке понуде - Министарство трговине, туризма и телекомуникација	Реализација програма за доделу кредитних средстава за подстицање квалитета туристичке понуде	Број корисника кредита за подстицање туристичке понуде	РЕДАСП	РЕДАСП
Подстицаји унапређењу рецептивне туристичко-угоститељске понуде - Министарство трговине, туризма и телекомуникација	Унапређена туристичко-угоститељска понуда	Број објеката са унапређеном рецептивном угоститељско-туристичком понудом	РЕДАСП	РЕДАСП
Програми и пројекти подршке младима у запошљавању - Министарство омладине и спорта	Реализовани програми и пројекти подршке младима и запошљавању МОС-а	Број младих обухваћених програмима запошљавања МОС-а	РЕДАСП	РЕДАСП
Програм за набавку опреме и увођење услуга за предузетнике, микро и мала предузећа – ЕУ ПРО	Реализовани програми и набављена опрема	Број набављене опреме/уведене услуге	РЕДАСП	РЕДАСП
Програм нефинасијске подршке за постојеће предузетнике и привредна друштва (Стандардизовани сет услуга) - Министарство привреде и Развојна агенција Србије	Дефинисање стандардизованог сета услуга министарства привреде и РАС-а	Број корисника стандардизованог сета услуга Министарства привреде и РАС-а	РЕДАСП	РЕДАСП
Програм подршке даљем развоју микро, малих и средњих привредних друштава, предузетника и задруга - Развојна агенција Србије	Реализација овог програма РАС-а	Број корисника овог програма РАС-а	РЕДАСП	РЕДАСП
Програм подршке пословној институционалној инфраструктури - Развојна агенција Србије	Реализација програма	Број корисника програма	РЕДАСП	РЕДАСП
Пројекат подршке интернационализацији микро, малих и средњих предузећа, предузетника и кластера - Развојна агенција Србије	Реализација пројекта	Број корисника пројекта	РЕДАСП	РЕДАСП
Промоција српске привреде у иностранству - Развојна агенција Србије	Реализована промоција	Број реализованих промоција	РЕДАСП	РЕДАСП

Мера	Очекивани резултат	Индикатор	Носилац активности	Извор финансирања
Финансијска подршка за набавку опреме за предузетнике, задруге, микро и мала предузећа - Министарство привреде, Развојне агенција Србије, пословне банке и лизинг компаније	Реализована финансијска подршка за набавку опреме	Број корисника нове опреме	РЕДАСП	РЕДАСП
Пројекат “Подршка Краљевине Норвешке развоју Западног Балкана - Норвешка за вас - Србија” -	Реализована финансијска подршка за набавку опреме и увођење услуга	Број корисника нове опреме и услуга	РЕДАСП	РЕДАСП
Програми и услуге Агенције за осигурање и финансирање извоза РС	Реализација програма и услуга агенције за осигурање и финансирање извоза РС	Број корисника програма и услуга Агенције за осигурање и финансирање извоза РС	РЕДАСП	РЕДАСП
Финансијска подршка иновационим пројектима правних и физичких лица и иновационих организација за инфраструктурну подршку иновационој делатности - Министарство просвете науке и технолошког развоја	Реализација програма за инфраструктурну подршку иновационој делатности	Број корисника програма за инфраструктурну подршку иновационој делатности	РЕДАСП	РЕДАСП
Програм сарадње науке и привреде - Фонд за иновациону делатност	Реализован програм фонда за иновациону делатност	Број корисника програма	РЕДАСП	РЕДАСП
Секторски савет за привреду и предузетништво	Унапређен рад секторског савета	Број седница секторског савета за привреду	РЕДАСП	РЕДАСП
Организовање курсева за целоживотно учење (LLL) - БИЦ ће усвојити платформу за ЛЛЛ курсеве из области иновационог менаџмента као део своје едукационе стратегије намењене станарима инкубатора и другим лицима.	Дефинисана платформа и курсеви за целоживотно учење	Број организованих курсева за целодневно учење	БИЦ	БИЦ
Организовање семинара/радионица/тренинга за станаре БИЦ-а и заинтересоване предузетнике из сектора МСПП;	Организоване радионице, семинари и тренинзи са станарима БИЦ-а и МСПП	Број одржаних семинара, радионица и тренинга за станаре БИЦ-а	БИЦ	БИЦ
Помоћ потенцијалним клијентима у изради бизнис планова и при регистрацији предузећа;	Дефинисан пакет подршке клијентима од стране БИЦ-а	Број израђених бизнис планова за клијенте	БИЦ	БИЦ
Периодични састанци и консалтинг са станарима БИЦ-а;	Унапређење сарадње БИЦ-а са станарима	Број одржаних састанака са станарима БИЦ-а	БИЦ	БИЦ

Мера	Очекивани резултат	Индикатор	Носилац активности	Извор финансирања
Помоћ студената завршних година и постдипломаца станарима БИЦ-а (пракса/приправнички стаж);	Унапређење процеса студентске праксе	Број приправника у БИЦ-у по години	БИЦ	БИЦ
У складу са финансијским могућностима као и уз помоћ оснивача, БИЦ ће омогућити бољу видљивост станара кроз разне видове промоције;	Повећана видљивост рада БИЦ-а	Број промотивних кампања за станаре БИЦ-а	БИЦ	БИЦ
Имплементација модела виртуалне инкубације и праћење рада виртуалних канцеларија за предузећа која су прошла инкубацију и друге кориснике локалне заједнице у реалном режиму рада	Јачање услуге виртуелне инкубације у БИЦ-у	Број корисника услуге виртуелног инкубатора у БИЦ-у	БИЦ	БИЦ
Коришћење услуга ИТ Тренинг центра	Унапређење ИТ знања	Број предузећа корисника ИТ услуга	БИЦ	БИЦ
Реализација пројеката у циљу увођења нових услуга за сектор МСПП, повезивање науке и привреде, повећања конкурентности предузећа, умрежавању, едукације из области предузетништва	Уведене нове услуге за сектор МСПП	Број уведених нових услуга за МСПП сектор у БИЦ-у	БИЦ	БИЦ
Организација такмичења за најбољу старт ап пословну идеју.	Креирање нових Start up пословних идеја	Број награђених идеја примењених у пракси	БИЦ	БИЦ
Пројекат "Знањем до посла" - програм обуке на радном месту - услуга каријерног вођења и саветовања	Унапређена запошљивост и отворене могућности за запошљавање младих	100 младих прошло обуку за рад у занимањима дефинисаним на основу потреба тржишта рада	РБЦ	Буџет Града Крагујевца (30%)

12. НОСИОЦИ ПОСЛОВА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ЛАПЗ

Тим за спровођење ЛАПЗ чине чланови Локалног савета за запошљавање и представника других заинтересованих страна. У складу са својим надлежностима активности спроводе Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, Национална служба за запошљавање – филијала Крагујевац, локална самоуправа – Град Крагујевац, подржани пројектни партнери и представници корисника.

13. ПОСТУПАК МОНИТОРИНГА ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗАПОШЉАВАЊА

У циљу спровођења мониторинга Локалног акционог плана запошљавања града Крагујевца, препорука је да Локални савет за запошљавање прати реализацију ЛАПЗ-а за 2021. годину, даје смернице за његову реализацију и усваја Извештај о реализацији ЛАПЗ-а за 2021. годину, почетком 2022. године.